

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
П'ятигірського ліцею Донецької
селищної ради Ізюмського району
Харківської області
(Протокол № 9 від 21.06.2022)

Голова педагогічної ради,
Директор ліцею

Мирослава ГАЙДАЙ

№ 25457730

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом П'ятигірського ліцею Донецької
селищної ради Ізюмського району
Харківської області
від 21.06.2022 № 45 - О

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

П'ятигірського ліцею Донецької
селищної ради Ізюмського району
Харківської області
на 2022/2023 навчальний рік

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Призначення закладу освіти цілі та задачі освітнього процесу ліцею та засіб їх реалізації	5
Розділ 2. Опис «моделі» випускника закладу освіти	7
Розділ 3. Освітня програма закладу та її обґрунтування	8
3.1. Освітня програма I ступеня	8
3.2. Освітня програма II ступеня	12
3.3. Освітня програма III ступеня	19
Розділ 4. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій	26
Розділ 5. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми	28
Розділ 6. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми	28
Розділ 7. Річний навчальний план ліцею та його обґрунтування	28
Розділ 8. Структура навчального року	31
Розділ 9. Режим роботи закладу	31
Додатки (1-7)	33-46

ВСТУП

Освітня програма П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області створена на підставі:

- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти»;
- Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;
- Закон України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022);
- Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за № 1111/35394;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 березня 2002 року за № 229/6517;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»;
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням КМУ від 14.12.2016 № 988-р)
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87(із змінами від 24.07.2019№688 та №898 від 30.09.2020) «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»(1-4 класи);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами від 07.08.2013 №538 та №143 від 26.02.2020) (5-11 класи);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272«Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273«Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти»;

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407 «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464);
- Наказу Головного управління освіти і науки Харківської області державної адміністрації від 26.07.2001 «Про запровадження у загальноосвітніх навчальних закладах області курсу «Харківщинознавство»»;
- положення про загальноосвітній навчальний заклад, власного Статуту.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки навчальних предметів, факультативів, курсів за вибором, логічну послідовність їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою школи.

Освітня програма школи **окреслює** основні шляхи формування особистості випускника на кожному ступені освіти за допомогою запровадження інноваційних форм і методів роботи, гармонізації та гуманізації освітнього простору.

В основу Освітньої програми покладено принципи компетентнісного підходу:

- життєтворче спрямування освітнього процесу;
- орієнтація на самовизначення та самореалізацію особистості;
- діяльнісне спрямування освіти;
- партнерство між основними учасниками освітнього процесу – учителем та учнем;
- варіативність щодо реалізації освітніх завдань;
- індивідуалізація освітнього процесу.

При складенні освітньої програми враховано також **наступні умови:**

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту освіти;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності та достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Основним засобом реалізації Освітньої програми школи є засвоєння учнем змісту загальноосвітніх програм, упровадження Державних стандартів освіти.

Поряд з цим заклад освіти застосовує додаткові засоби реалізації своєї місії:

- уведення в навчальний план предметів і курсів за вибором, що сприяють формуванню потреби здобувачів у самоосвіті, саморозвитку, самовдосконаленні, надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);

- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та поза навчальної діяльності.

Реалізація даної Освітньої програми забезпечить:

- стабільність функціонування закладу освіти й якісне надання освітніх послуг;
- створення єдиного освітнього простору на підставі наступності й інтеграції змісту та форм усіх ступенів освіти;
- створення умов для особистісного розвитку, інтелектуальної, творчої, громадської самореалізації кожного учня школи;
- забезпечення рівних можливостей для здобуття якісної освіти;
- постійне оновлення організації та змісту освіти згідно з досягненнями сучасної педагогіки.

Освітня програма, що реалізується в закладі, **спрямована** на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу в гімназії.

Розділ 1.

Призначення закладу освіти, цілі та задачі освітнього процесу школи та засіб їх реалізації

П'ятигірський ліцей Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Статутом ліцею.

Призначення закладу освіти полягає в наданні якісної базової середньої освіти дітям шкільного віку мікрорайону закладу освіти, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї **мети** забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;

- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Перед закладом освіти поставлені такі **цілі** освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової середньої освіти, повної загальної середньої освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.

7. Проведення атестації та сертифікації педагогів.

8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази ліцею.

Ліцей несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства школа здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова загальна освіта (1 – 4 класи):

I цикл – адаптаційно-ігровий (1 - 2 клас);

II цикл – основний (3 - 4 класи).

Призначення першого ступеня – «всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно довікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі» (Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти).

II ступінь - базова загальна освіта (5 – 9 класи):

I цикл - адаптаційний (5 - 6 класи),

II цикл - базове предметне навчання (7 - 9 класи).

Призначення другого ступеня – на засадах особистісно зорієнтованого, компетентісного і діяльнісного підходів, що реалізуються через відповідні освітні галузі, передбачені Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, забезпечувати розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних здібностей учнів; сприяти формуванню ключових і предметних компетентностей, розвитку умінь і навичок, застосуванню здобутих знань у життєвій практиці, інтеграції особистості у соціокультурному та природному середовищі.

III ступінь - повна загальна освіта (10 – 11 класи (профільна середня освіта)):

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями

обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Розділ 2.

Опис «моделі» випускника закладу освіти

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник закладу освіти добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3. Освітня програма закладу та її обґрунтування

3.1. Освітня програма I ступеня

Освітня програма П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова школа – перший обов'язковий ступінь здобуття повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікації.

Призначення початкової школи полягає у становленні життєвих навичок особистості здобувача освіти.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Основне завдання початкової школи - створити умови для особистісного розвитку і творчої самореалізації особистості і допомогти дитині, яка починає свій освітній шлях, повірити в те, що навчання може і повинно бути для неї успішним, цікавим та привабливим.

Початкова освіта має такі цикли, як 1 – 2 (адаптаційно-ігровий) і 3 – 4 (основний) класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Освітня програма початкової освіти має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування дітей до 1 класу здійснюється на безконкурсній основі. Можливість успішно навчатися в гімназії за відповідною програмою забезпечується не відбором дітей, а створенням необхідних умов (науково-методичних, кадрових, матеріальних) для всіх бажаючих.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Тривалість навчального року у початковій школі становить 34 робочі тижні (без урахування канікулярних і святкових днів).

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» – не більше 30 учнів в класі.

Освітню програму I ступеня для 1 - 2, 3-4 класів розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87), Типової освітньої програми для 1-2 класів, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272, Типової освітньої програми для 3 - 4 класів, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями, які забезпечують формування всіх ключових компетентностей:

- мовно-літературна - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);

- математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;

- природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природо охоронної поведінки у навколишньому світі;

- технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;

- інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;

- соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;

- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;

- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;

- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Загальний обсяг навчального навантаження

Освітні галузі	Годин на тиждень			
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Інваріантний складник				
Мовно-літературна, у тому числі:	7	7	7	7
Іншомовна	2	3	3	3
Математична	4	4	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	3
Технологічна	1	2	2	2
Мистецька	2	2	2	2
Фізкультурна	3	3	3	3
Усього	22	24	25	25
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин	23	25	26	26
Гранично допустиме тижневе/ річне Навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у річному навчальному плані школи (розділ 7 даної Освітньої програми).

Мовно-літературна освітня галузь в 1 класі реалізується через інтегрований курс «Навчання грамоти», «Іноземна мова (англійська)», в 2 класі – через навчальні предмети «Українська мова», «Читання», «Іноземна мова (англійська)», в 3,4 класах реалізується через навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова (англійська)».

Математична освітня галузь реалізується через предмет «Математика».

Громадянська та історична, соціальна та здоров'я збережувальна, природнича, реалізується через інтегрований предмет «Я досліджую світ».

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології», інформатична - через предмет «Інформатика» (починаючи з 2 класу), мистецька галузь реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво». Фізкультурна галузь реалізується через предмет «Фізична культура».

Річний навчальний план встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Річні навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державних стандартів через окремі предмети, інтегровані курси та зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантного, так і варіативного складників.

Інваріантний складник сформований на державному рівні і є спільним для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності.

З метою підсилення мовно – літературної галузі у річному навчальному плані:

- для 1 класу - 1 година варіативного складника використовується для вивчення Іноземної мови (англійської);
- для 2-4 класів - 1 година варіативного складника використовується для вивчення української мови (0,5) та читання (0,5).

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб здобувачів освіти, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (розділ 6 даної Освітньої програми).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі - 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хв.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1 - 2 класах підлягають вербальному, формуальному оцінюванню.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формуальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формуальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

3.2. Освітня програма II ступеня

Освітня програма II ступеня П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013 № 143 від 26.02.2020) відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405), Типової освітньої

програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти(наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235) .

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання учнів, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5 - 9-х класів школи складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5 класу – 1085 годин/навчальний рік,
- для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7 класу – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8 класу – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9 класу – 1260 годин/навчальний рік.

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у 5 класі
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5+0,5
	Зарубіжна література	1,5+0,5
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	0,5+0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Інформатична	Інформатика	1,5+0,5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		26+3+2
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей , курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		6	7	8	9	
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2	
	Українська література	2	2	2	2	
	Іноземна мова	3	3	3	3	
	Зарубіжна література	2	2	2	2	
Суспільство - знавство	Історія України	1	1	1,5	1,5	
	Всесвітня історія	1	1	1	1	
	Основи правознавства	-	-	-	1	

Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		26,5+3	28+3	28,5	30+3
Додатковий час на курси за вибором, факультативи, індивідуальні заняття		3,5	2,5	3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює річний навчальний план закладу, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів (розділ 7 даної Освітньої програми). Вони охоплюють інваріантний складник, сформований на державному рівні.

Варіативний складник визначений з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів. Варіативний складник використаний на:

- запровадження спецкурсів, що розширюють обрану навчальним закладом світоглядне спрямування (Харківщинознавство);

- проведення індивідуальних занять, що проводяться для окремих учнів чи груп учнів.

Формування варіативного складника відбувається на підставі побажань учнів, за навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Під час розподілу варіативного складника річного навчального плану враховано гранично допустиме навантаження на одного учня, уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу освіти. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (утекстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику предмета .</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довір'ї; будувати та досліджувати природні явища і процеси;</p>

	природничих науках і технологіях	<p>послугуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ошадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків;</p>

		повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти.

Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Українська література», «Іноземна мова (англійська)», «Зарубіжна література».

В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му класі – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі курси: «Мистецтво» - 5 клас, «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» в 6 - 7 класах та «Мистецтво» у 8 - 9 класах.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних *навчальних програмах* (розділ 6 даної Освітньої програми).

Досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), передбачені Державним стандартом.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3.3. Освітня програма III ступеня

Освітня програма III ступеня (профільна середня освіта) П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408) суспільно-гуманітарного напрямку.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10 класу складає 1330 годин/навчальний рік, для 11 класу - 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у Річному навчальному плані П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області (далі – навчальний план) складається відповідно до Державного стандарту та другого варіанту організації освітнього процесу (таблиця 2 Типової освітньої програми) , який містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення

базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни»;

вибірково-обов'язкових предметів: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво», що вивчаються на рівні стандарту (із запропонованого переліку учень має обрати два предмети – один в 10 класі, інший в 11 класі, або одночасно два предмети в 10 і 11 класах (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами),

профільних предметів (української мови та української літератури) – за рішенням педагогічної ради (протокол № 7 від 11.06.2021), а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

У процесі складання власного навчального плану слід враховувати, що:

профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;

кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом школи на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, школа може використовувати їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Школа може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання. Спеціальні курси реалізуються за рахунок годин, передбачених планом для профільних предметів і спеціальних курсів.

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених планом.

При складанні навчального плану можна збільшувати кількість годин на вивчення базових або профільних предметів за рахунок додаткових годин.

З метою уникнення одногодинного тижневого вивчення певного предмета або курсу заклад освіти може планувати його вивчення концентровано (впродовж чверті, семестру, навчального року).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання</p>

		властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження;</p>

		<p>відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються напредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети¹	27 (29)	26 (28)
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Мова і література корінного народу, національної меншини ³	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1

Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура ⁴	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години ¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8 (6)	9 (7)
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Освітня програма закладу базової середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Розділ 4. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Заклад потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку (формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок), які мають сприятливі можливості для сполучення фронтальної, групової та індивідуальної роботи, дозволяють вчителю систематично й послідовно викладати матеріал, керувати розвитком пізнавальних здібностей і формувати науковий світогляд учнів, стимулюють інші види діяльності здобувачів освіти.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8 - 9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Вищезазначені типи уроків дадуть можливість організувати навчальну діяльність таким чином, щоб вона приносила радість, а дитина стала активним учасником процесу засвоєння знань. Це забезпечить і пізнавальний інтерес, і задоволення від процесу та результату навчання, і моральний, психологічний комфорт, і відчуття особистісного успіху.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципів інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

Розділ 5. **Показники (вимірники) реалізації освітньої програми**

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Напрями моніторингу якості освіти

Моніторинг умов функціонування освітньої системи:

- якість кадрового забезпечення;
- рівень навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення;
- рівень науково-методичної роботи.

Моніторинг освітнього процесу:

- рівень викладання базових дисциплін;
- стан запровадження освітніх інновацій;
- рівень реалізації виховних систем.

Моніторинг результатів освітнього процесу:

- рівень навченості учнів з предметів інваріантної частини;
- рівень соціального, психічного, фізичного розвитку особистості;
- рівень вихованості учнів.

Очікувані результати:

- покращення якості надання освітніх послуг;
- підтримка обдарованої молоді;
- підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій;
- створення позитивного іміджу, конкурентноздатності закладу.

Розділ 6. **Програмно-методичне забезпечення освітньої програми**

Для виконання освітніх програм ліцею на 2022/2023 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника (додаток 1).

Розділ 7. **Річний навчальний план ліцею та його обґрунтування** **Порядок вивчення окремих навчальних предметів**

Школа I ступеня:

- у 1-4 класах Мистецька освітня галузь буде реалізуватися через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво» «Образотворче мистецтво»;
- у 1 класі Мовно-літературна освітня галузь предмет «Українська мова і літературне читання» представлений інтегрованим курс «Навчання грамоти»;

- у 2 класі Мовно-літературна освітня галузь предмет «Українська мова і літературне читання» представлений навчальними предметами «Українська мова», «Читання» - розподілена порівно на кожен предмет по 3,5 години;

- у 3-4 класах Мовно-літературна освітня галузь предмет «Українська мова і літературне читання» представлений навчальними предметами «Українська мова», «Літературне читання» - розподілена порівно на кожен предмет по 3,5 години;

З метою підсилення мовно – літературної галузі у річному навчальному плані:

- для 1 класу - 1 година варіативного складника використовується для вивчення Іноземної мови (англійської);
- для 2-4 класів - 1 година варіативного складника використовується для вивчення української мови (0,5) та читання (0,5).

Школа II ступеня :

Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально – методичного та кадрового забезпечення закладу, навчальний час, передбачений на варіативну складову, використаний на підсилення предметів інваріантної складової мовно-літературної, соціальної та інформатичної освітньої галузі у 5 класі:

- 0,5 годин варіативного складника використовується для вивчення Іноземної мови (англійської);
- 0,5 годин варіативного складника використовується для вивчення Зарубіжної літератури;
- 0,5 годин варіативного складника використовується для вивчення Етики;
- 0,5 годин варіативного складника використовується для вивчення Інформатики.

З метою поглиблення пізнавального інтересу учнів до історії Української держави, рідного краю, міста Харкова у 8,9 класах введено курс за вибором «Харківщинознавство» - по 1 годині на тиждень з обов'язковим оцінюванням навчальних досягнень учнів та виставленням балів з даного предмета до документа про базову загальну середню освіту;

З метою кращого засвоєння учнями програмного матеріалу, поліпшення якості навчальних досягнень учнів введені години індивідуальних занять:

- *історія України 5 клас – 1 година;*
- *історія України 6 клас – 1 година;*
- *українська мова 6 клас – 1 година;*
- *українська мова 7 клас – 2 години;*
- *українська мова 8 клас – 1 година;*
- *українська мова 9 клас – 1 година;*
- *іноземна мова (англійська) 6 клас - 0,5 години;*
- *іноземна мова (англійська) 7 клас - 0,5 години;*
- *іноземна мова (англійська) 9 клас - 1 години;*
- *математика 6 клас - 1 година;*
- *алгебра 8 клас - 1 година.*

Школа III ступеня :

Зміст профілю навчання в 10,11 класах реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети (українська мова та література).

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія»,

«Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація вибірково-обов'язкових предметів визначеного Державним стандартом, забезпечується предметами «Інформатика» та «Мистецтво», що вивчаються на рівні стандарту.

З метою кращого засвоєння учнями 10 та 11 класу програмного матеріалу, поліпшення якості навчальних досягнень учнів та успішного проходження ДПА та ЗНО виділено додаткові години на вивчення предметів: історія України 0,5 годин у 10 та 11 класах на тиждень, математика (алгебра і початки аналізу та геометрія) 1 година у 10 класі та 2 години у 11 класі на тиждень.

Для підготовки молоді до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу, в 10 та в 11 класі збільшується на 0,5 годин на тиждень вивчення навчальної дисципліни «Захист України» як предмета інваріантної складової.

Викладання предмета «Захист України» проводитиметься таким чином: 10 клас - 2 години на тиждень, 11 клас – 2 години на тиждень. Предмет «Захист України» у 11 класі вивчатиметься за програмою юнаків. Поділ на групи для вивчення предмету окремо за програмою юнаків та дівчат в 11 класі буде здійснюватися, при цьому в обох випадках називається «Захист України».

З метою кращого засвоєння учнями програмного матеріалу, поліпшення якості навчальних досягнень учнів введені години індивідуальних занять:

- іноземна мова (англійська) 10 клас – 1 година;
- іноземна мова (англійська) 11 клас – 1 година;
- біологія 10 клас – 1 година;
- біологія 11 клас – 1 година.

Години фізичної культури в 1-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Зважаючи на наявність матеріально – технічної бази та враховуючи побажання учнів, з фізичної культури будуть вивчатися наступні варіативні модулі.

Модуль Клас	Легка атлетика	Футбол	Волейбол	Баскетбол
5	20	32	33	20
6	20	32	33	20
7	20	20	15	15
8	20	32	33	20
9	20	32	33	20

У 10-11 класах учні мають опанувати 2-3 варіативних модулі. На їх опанування відводиться приблизно однакова кількість годин.

Вивчення предмета трудове навчання у 2022/2023 навчальному році для учнів 6 – 9-их класів буде відбуватися за програмою, що зорієнтована на формування в учнів ключових і предметних компетентностей, які покликані наблизити процес трудового навчання до життєвих потреб учня, його інтересів та природних здібностей.

Формування змісту технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання здійснюється на основі об'єктів проектної діяльності, а не технологій.

Перелік об'єктів проектно-технологічної діяльності учнів є орієнтовним та може бути доповнений виробами (проектами) відповідно до матеріально-технічної бази та вподобань учнів.

Результатом проектно-технологічної діяльності учнів буде проект (спроєктований і виготовлений виріб чи послуга). Так, у 6 класі учні опановують 6 – 10 проектів, у 7-8 класах від 4 до 6 проектів, у 9-му класі – 2 проекти (плюс 2 проекти з технології побутової діяльності та самообслуговування в 5-8 класах та 1 проект у 9 класі).

Предмет «Технології» в 10,11 класах не вивчається, так як він є вибірково-обов'язковим предметом.

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових, робочого навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5; 1,5; 3,5), викладатимуться упродовж навчального року: ціла частина – щотижнева, дробова (0,5 години) - по 1 годині через тиждень.

Розділ 8. Структура навчального року

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року № 711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», освітній процес у 2022/2023 навчальному році розпочнеться в День знань 1 вересня і триватиме до 30 червня 2023 року. Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2022/2023 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

2022/2023 навчальний рік розпочинається у День знань – 1 вересня 2022 року та закінчується не пізніше 1 липня 2023 року. Тривалість канікул протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів (без урахування днів, коли діти припиняли навчання з незалежних від них причин: карантин, температурний режим тощо). Орієнтовна структура навчального року: I семестр: з 01.09.2022 по 23.12.2022, II семестр: з 09.01.2022 по 02.06.2023; осінні канікули: з 24.10.2022 по 30.10.2022, зимові канікули: з 24.12.2022 по 08.01.2023, весняні канікули: з 27.03.2023 по 02.04.2023; додаткові тижневі канікули для 1 класу: з 20.02.2023 по 26.02.2023.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 02 червня 2023 року.

Відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01. 2019 за № 8/32979(із змінами від 19.02.2020№ 246), перелік предметів для проведення державної підсумкової атестації для учнів початкової, основної та старшої школи, форму та терміни проведення Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов, за погодженням з відділом освіти може змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Навчальна практика та навчальні екскурсії, за рішенням закладу, проводяться не будуть.

Розділ 9. Режим роботи навчального закладу

Навчальний заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем в одну зміну. Форма навчання – дистанційна.

Початок занять о 8.00.

Тривалість уроків відповідно до віку дітей:

1 клас -35 хвилин;

2-4 класи – 40 хвилин;

5 -11 класи -45 хвилин.

Тривалість перерв:

1 клас – не менше 20 хвилин, 2 перерви – по 30 хвилин

2-4 класи – не менше 15 хвилин, 2 перерви по 25 хвилин

5-11 класи – не менше 10 хвилин, 2 перерви – по 20 хвилин.

Не допускається внесення до основного розкладу факультативів, індивідуальних, групових занять понад гранично допустиме навчальне навантаження, проводити ці заняття згідно з розкладом не раніше, ніж через 20 хвилин після закінчення основних занять.

В умовах воєнного стану, для учнів , які перебуваючи за кордоном здобувають освіту у другу зміну, початок занять повинен бути не пізніше 16.00.

В умовах воєнного стану, для 1-4 класів, які здобувають освіту перебуваючи за кордоном, допускається організація дистанційного навчання у другу зміну.

В умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять **при організації дистанційного навчання** в синхронному форматі **не повинна перевищувати для учнів:**

1–2 класів — 3 — по 20 хвилин;

3–4 класів — 4 — по 20 хвилин;

5–6 класів — 4 — по 25 хвилин;

7–9 класів — 5 — по 25 хвилин;

10–11 класів — 6 — по 25 хвилин.

Додаток 1,
складений відповідно до освітньої програми I ступеня
П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
Ізюмського району Харківської області
(схвалено на засіданні педагогічної ради від
21.06.2022, протокол №9; затверджено наказом
директора ліцею від 21.06.2022 № 45-0)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 1-2-х класів з українською мовою навчання

Предмети	Кількість годин на тиждень у 1 класі	Кількість годин на тиждень у 2 класі
Інваріантний складник		
Інтегрований курс «навчання грамоти»	7	-
Українська мова	-	3,5+0,5
Читання	-	3,5+0,5
Іноземна мова (англійська)	2+1	3
Математика	4	4
Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3
Музичне мистецтво	1	1
Образотворче мистецтво	1	1
Дизайн і технології	1	1
Інформатика	-	1
Фізична культура	3	3
Усього	23	25
Варіативний складник		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Загальнотижнева кількість навчальних годин	23	25
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25

Додаток 2
 складений відповідно до освітньої програми I ступеня
 П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
 Ізюмського району Харківської області
 (схвалено на засіданні педагогічної ради від
 21.06.2022, протокол №9; затверджено наказом
 директора ліцею від 21.06.2022 № 45-0)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 3-4-х класів з українською мовою навчання

Предмети	Кількість годин на тиждень у 3 класі	Кількість годин на тиждень у 4 класі
Інваріантний складник		
Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5
Літературне читання	3,5+0,5	3,5+0,5
Іноземна мова (англійська)	3	3
Математика	5	5
Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3
Музичне мистецтво	1	1
Образотворче мистецтво	1	1
Дизайн і технології	1	1
Інформатика	1	1
Фізична культура	3	3
Усього	25	25
Варіативний складник		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Загальнотижнева кількість навчальних годин	26	26
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26

Додаток 3
 складений відповідно до освітньої програми II ступеня
 П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
 Ізюмського району Харківської області
 (схвалено на засіданні педагогічної ради від
 21.06.2022, протокол №9; затверджено наказом
 директора ліцею від 21.06.2022 № 45-0)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 5 класу
з українською мовою навчання

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у 5 класі
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5+0,5
	Зарубіжна література	1,5+0,5
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	0,5+0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Інформатична	Інформатика	1,5+0,5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		26+3+2
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей , курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3

Додаток 4
 складений відповідно до освітньої програми II ступеня
 П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
 Ізюмського району Харківської області
 (схвалено на засіданні педагогічної ради від
 21.06.2022, протокол №9; затверджено наказом
 директора ліцею від 21.06.2022 № 45-0)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 6-9 класу
з українською мовою навчання

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	6	7	8	9
Українська мова	3,5	2,5	2	2
Українська література	2	2	2	2
Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
Зарубіжна література	2	2	2	2
Історія України	1	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Основи правознавства	-	-	-	1
Музичне мистецтво	1	1	-	-
Образотворче мистецтво	1	1	-	-
Мистецтво	-	-	1	1
Математика	4	-	-	-
Алгебра	-	2	2	2
Геометрія	-	2	2	2
Природознавство	-	-	-	-
Біологія	2	2	2	2
Географія	2	2	2	1,5
Фізика	-	2	2	3
Хімія	-	1,5	2	2
Трудове навчання	2	1	1	1
Інформатика	1	1	2	2
Основи здоров'я	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Разом	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	3,5	2,5	3	3
Харківщинознавство (курс за вибором)	-	-	1	1
Іноземна мова (англійська)	0,5	0,5	-	1
Математика (індивідуальні заняття)	1	-	-	-
Алгебра (індивідуальні заняття)	-	-	1	-
Українська мова (індивідуальні заняття)	1	2	1	1
Історія України (індивідуальні заняття)	1	-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

Додаток 5
 складений відповідно до освітньої програми III ступеня
 П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
 Ізюмського району Харківської області
 (схвалено на засіданні педагогічної ради від
 21.06.2022, протокол №9; затверджено наказом
 директора ліцею від 21.06.2022 № 45-0)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 10-11 класів
з українською мовою навчання

Предмети	Кількість годин на тиждень у 10 класі	Кількість годин на тиждень у 11 класі
Базові предмети	27+6	26+7
Українська мова	2+2	2+2
Українська література	2+2	2+2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1,5 +0,5	1,5+0,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+2
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	3	3
Астрономія	-	1
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5+0,5	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	1,5
Додаткові години спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	2	2
Іноземна мова (індивідуальні заняття)	1	1
Історія України (індивідуальні заняття)	1	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня (індивідуальні заняття)	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Додаток 6

**Перелік навчальних програм річного навчального плану
П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
Ізюмського району Харківської області для вивчення предметів інваріантного складника у 1 – 9-х класах
на 2022/2023 навчальний рік
(українська мова навчання)**

№ з/п	Назва навчального предмета	Клас	Назва навчальної програми	Рік та видавництво	Тип	Нормативно-правове забезпечення
I ступінь						
1.	Навчання грамоти	1	Типова освітня програма для учнів початкової школи (під керівництвом О.Я. Савченко)	Сайт МОН http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
	Українська мова	2	Типова освітня програма для учнів початкової школи (під керівництвом О.Я. Савченко)	Сайт МОН http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
		3,4	Типова освітня програма для учнів початкової школи (під керівництвом О.Я. Савченко)	Сайт МОН http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
2.	Читання, літературне читання	2	Типова освітня програма для учнів початкової школи (під керівництвом О.Я. Савченко)	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
		3,4	Типова освітня програма для учнів початкової школи (під керівництвом О.Я. Савченко)	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
3.	Іноземна мова (англійська)	1,2	Типова освітня програма для учнів початкової школи (під керівництвом О.Я. Савченко)	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
		3,4	Типова освітня програма для учнів початкової школи (під керівництвом О.Я. Савченко)	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
4.	Математика	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272

		3,4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
5.	Інтегрований курс «Я досліджую світ»	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
		3,4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
6.	Музичне мистецтво	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
		3,4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
7.	Образотворче мистецтво	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
		3,4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
8.	Дизайн і технології	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
		3,4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
9.	Фізична культура	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272
		3,4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
10.	Інформатика	2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272

		3,4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273
II ступінь						
11.	Українська мова	6 - 9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова. 5-9 класи. Г. Шелехова, М.Пентилюк	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом Міністерство освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
12.	Іноземна мова (англійська)	6 - 9	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи. Англійська мова. КарпюкО.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
13.	Українська література	6 - 9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська література. 5-9 класи. Мовчан Р.В., Таранік-Ткачук К.В., Молочко С.Р	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
14.	Зарубіжна література	6 - 9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Зарубіжна література. 5-9 класи. (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.).	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
15.	Історія України (вступ до історії)	5	Історія України (Вступ до історії). Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 клас. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.С.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 №236
16.	Інтегрований курс (Всесвітня історія. Історія України)	6	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи. Пометун О.І., Атамась О.В.,	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 зі змінами від 21.02.2019 № 236

			Власов В.С.			
	Історія України	7 - 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.С.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 зі змінами від 21.02.2019 № 236
	Всесвітня історія	7 - 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.С.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 зі змінами від 21.02.2019 № 236
	Правознавство	9	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (автори Ремех Т.О., Муза О.В., Євтушенко Р.І.)	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
17.	Музичне мистецтво	6-7	Мистецтво. Образотворче мистецтво. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-7 класи. Масол Л., Коваленко О., Гайдамака О.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
18.	Мистецтво	8 - 9	Інтегрований курс «Мистецтво». Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 8-9 класи. Масол Л., Коваленко О., Гайдамака О.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
19.	Образотворче мистецтво	6 - 7	Мистецтво. Образотворче мистецтво. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-7 класи. Масол Л., Коваленко О., Гайдамака О.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
20.	Математика	6	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика. 5-9 класи. Бурда М., Мальований Ю	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804

21.	Алгебра	7 - 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика. 5-9 класи. Бурда М., Мальований Ю.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
	Геометрія	7 - 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика. 5-9 класи. Бурда М., Мальований Ю	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
22.	Географія	6 - 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія. 6-9 класи. Олійник Я.Б., Гладковський Р.В., Вітенко І.М.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
23.	Біологія	6 - 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Біологія. 6-9 класи. Костіков І.Ю., Курсон В.В., Малікова С.О.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
24.	Фізика	7 - 9	Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Ляшенко О.І., Бар'яхтар В.Г., Гудзь В.В.	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
25.	Хімія	7 - 9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи. Величко Л.П., Дубовик О.А	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
26.	Інформатика	6 - 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Інформатика. 5-9 класи (для учнів, які вивчають інформатику в 2-4 класах) (колектив авторів).	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
27.	Трудове навчання	6 - 9	Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Сидоренко В.К., Боринець Н.І., Терещук А.І	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804

29.	Основи здоров'я	6 – 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» Бойченко Т.Є., Воронцова Т.В., Шиян О.І	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
30.	Фізична культура	6 - 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Фізична культура. 5-9 класи» (авт. М.В. Тимчик, Є.Ю. Захарчук, О.М. Лакіза, В.О. Сілкова)	Сайт МОН України http://www.mon.gov.ua	Державна	Затверджено наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407

**Перелік навчальних програм
для учнів 5 класу П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
Ізюмського району Харківської області (затверджені наказами МОН від 12.07.2021 № 795 із змінами №898 від 10.08.2021, №1031 від 29.09.2021)**

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів
Мовно-літературна	Українська мова
	Українська література
	Іноземна мова (англійська)
	Зарубіжна література
Математична	Математика
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»
Соціальна і здоров'я збережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»
	Етика
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти
Інформатична	Інформатика
Технологічна	Технології
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»
Фізична культура	Фізична культура

Перелік навчальних програм
для учнів школи III ступеня П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
Ізюмського району Харківської області (затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Українська література	Профільний рівень
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
8.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
9.	Інформатика	Рівень стандарту
10.	Історія України	Рівень стандарту
11.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
12.	Технології	Рівень стандарту
13.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
14.	Фізична культура	Рівень стандарту
15.	Хімія	Рівень стандарту
16.	Іноземні мови	Рівень стандарту

**Перелік навчальних програм річного навчального плану
П'ятигірського ліцею Донецької селищної ради
Ізюмського району Харківської області для вивчення предметів варіантного складника у 8 - 9-х класах
на 2022/2023 навчальний рік
(українська мова навчання)**

№ з/п	Назва навчального предмета	Клас	Назва навчальної програми	Рік та видавництво	Тип (державна або регіональна)	Нормативно правове забезпечення (ким дозволена до використання та ким і коли затверджена)
Основна школа						
1	Харківщинознавство (курс за вибором)	8,9	Навчальна програма курсу за вибором «Харківщинознавство» (авт. Грінченко О.І., Губіна С.Л.). 8 - 9 класи	КВНЗ «ХАНО»	Державна	Лист Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України від 05.08.2016 № 2.1/12 – Г - 649